

KOMMUNALE RETNINGSLINJER FOR MOTORFERDSEL I UTMARK I TYDAL KOMMUNE

Vedtatt i Utvalg for miljø og samfunn 29.02.2024

I følge § 3 i «lov om motorferdsel i utmark og vassdrag» (motorferdselloven) er motorferdsel i utmark og vassdrag ikke tillatt, med mindre det er beskrevet som tillatt i loven – eller i vedtak som er hjemla i loven. Regelverket tar ikke sikte på å hindre nødvendig ferdsel til anerkjente nytte-formål, men det skal regulere unødvendig og fornøylespreget ferdsel. «Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag», «forskrift om endring i forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag», samt rundskrivene T-1/96 og T-6/09 utdyper bestemmelsene i loven.

Under følger en beskrivelse av hvilke regler som gjelder for behandling av søknad om dispensasjon for motorferdsel i utmark og vassdrag i Tydal kommune, og hvilke formål som er tillatt uten at det må søkes om det.

Dispensasjonspraksis for motorferdselregelverket i Tydal

Grunneier skal alltid ha gitt sin tillatelse før kommunen behandler dispensasjon for motorferdsel i utmark og vassdrag. I motorferdselloven, forskriftene og rundskrivene går det fram i hvilke tilfeller kommunen kan innvilge dispensasjon. I de tilfeller det er gitt rom for skjønn, gir i regelverket også føringer for hvordan kommunen skal utøve skjønn ved behandling av søknader.

1. Søknad om transport med snøscooter på snødekt mark

Etter skriftlig søknad kan kommunen gi tillatelse etter motorferdselsforskriftens § 5 a – f til følgende formål:

A. Leiekjøring med snøscooter i regi av fastboende (§ 5 a)

- Leiekjører kan påta seg oppdrag som innebærer transport mellom bilveg og hytte, tilsyn med privat hytte etter eierens oppdrag, transport for massemedia på reportasjeoppdrag, transport av funksjonshemmede, transport av ved, og transport med utgangspunkt i dispensasjon etter forskriftens § 6.
- Kjøreoppdrag skal loggføres i kjørebok – med navn på og underskrift fra kunde.
- Kommunen forbeholder seg retten til å vurdere søkers skikkethet til formålet.
- Dispensasjon kan gis for en periode på inntil fem sesonger.

B. Funksjonshemmede med varig bevegelseshemming (§ 5 b)

- For varig bevegelseshemmede kan det gis dispensasjon for fritt antall turer med snøscooter fra parkering til egen hytte.
- Det kan også innvilges et begrensa antall turer til bestemte turmål langs kartfesta trasé.
- Varig bevegelseshemmingen skal være dokumentert med legeerklæring.
- Bevegelseshemming som skyldes alder eller midlertidig sykdom/skade, gir ikke grunnlag for dispensasjon etter denne bestemmelsen.
- Dispensasjon kan gis for en periode på inntil fem sesonger.

C. Transport av bagasje og utstyr til egen hytte (§ 5 c)

- For eier av hytte kan det gis dispensasjon for fritt antall turer med snøscooter for frakt av bagasje og utstyr egen hytte.
- Bestemmelsen gjelder også for eiers nærmeste familie (ektefelle/samboer/barn/barnebarn/svigerbarn).
- Kjøretillatelsen gjelder bare for de personer som har navnet sitt på dispensasjonen.
- Ren persontransport er ikke tillatt. Personer kan sitte på, hvis dette ikke medfører ekstra turer.
- Dispensasjon kan gis for en periode på inntil fem sesonger.
- Hytte leid på åremål betraktes som egen hytte.

D. Kjøring i utmarksnæring for fastboende (§ 5 d)

- Tillatelse kan gis til kjøring i forbindelse med næringsvirksomhet i utmark tilknyttet gårdsbruk.
- Dokumentasjon av inntekt fra utmarksnæring kan kreves fremlagt.
- Næring der kjøring eller transport i utmark er produktet som selges kan ikke gis tillatelse. f.eks. snøscootersafari.

E. Transport av ved (§ 5 e)

- Bestemmelsen gjelder ved som ikke skal transporteres fra egen eiendom og til egen bopel (som er tillatt uten søknad ifølge motorferdsellovens § 3).
- Transport av ved anses å være en kulant dispensasjonsgrunn.

F. Gruppeturer for beboere på helse- og omsorgsinstitusjoner, medlemmer av pensjonistforeninger eller forflytningshemmede (§ 5 f)

- Turen må være i regi av helse- og omsorgsinstitusjon eller ideell organisasjon.
- Det kan kun gis tillatelse til snøscootertransport til bestemte turmål, langs nærmere bestemte traséer og for en bestemt periode.
- Søker må oppgi en hovedansvarlig for turen.

2. Søknad om bruk av motorkjøretøy til generell utmarksnæring

Kommunen kan etter motorferdsellovens § 5a gi tillatelse til bruk av motorkjøretøy til transport av materiell og utstyr til utmarksnæring. På barmark skal slik kjøring følge traktorvei. Ren transport av personer i forbindelse med utmarksnæring er forbudt.

Som utmarksnæring regnes drift av utleiehytter, næringsmessig høsting av naturgoder, turist- og reiselivsnæring, leiting og undersøkelse av mineralske ressurser mv.

3. Søknad om bruk av luftfartøy (f.eks. helikopter)

Dispensasjonen for start og landing med luftfartøy i utmark kan gis etter motorferdsellovens § 6. Selve flyginga er ikke regulert av loven.

For at kommunen skal kunne gi tillatelse, må søkeren ha et særlig behov som ikke kan dekkes på annen måte. Behovet skal vurderes opp mot mulige skader og ulemper, ut fra målet om å redusere motorferdsel i utmark og vassdrag til et minimum. Turkjøring er ikke et godkjent formål.

Helikoptertransport av materialer og utstyr, med utgangspunkt i godkjent byggetillatelse, skal kunne innvilges dersom den vurderes som nødvendig.

4. Søknad om bruk av motorfartøy (motorbåt)

Det er ikke tillatt med bruk av fartøy med motor på innsjøer og vassdrag i Tydal kommune etter Forskrift om ferdseil med motorfartøy og luftfartøy, Tydal kommune, Sør-Trøndelag.

Kommunen kan gi dispensasjon etter motorferdsellovens § 6, til kjøring med båt med forbrennings motor på vann som er mindre enn 2 km². Det er likevel ifølge egen forskrift om motorferdseil i Tydal (§3 El-motor) tillatt med el-motor i alle vatn med bakgrunn i at disse ikke lager støy.

Det er også tillatt med motorferdseil med forbrenningsmotor, begrenset til en motorkraft på til og med 15 HK i følgende vann.

- a. Essand/Nesjøen
- b. Stugusjøen
- c. Vessingsjøen
- d. Ramsjøen
- e. Grønsjøen for bruksberettigede

Begrunnelsen for å tillate fartøy med motor på Ramsjøen og Grønsjøen (under 2km²) er at det er vanskelig å drive garnfiske under dårlige værforhold uten motor på båten.

For at kommunen skal kunne gi tillatelse, må søker ha et særlig behov som ikke er knytta til turkjøring og som ikke kan dekkes på annen måte. Behovet skal vurderes opp mot mulige skader og ulemper, ut fra målet om å redusere motorferdseil i utmark og vassdrag til et minimum.

5. Søknad om motorferdseil ved særlige behov

I unntakstilfelle kan kommunen etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover §2 - §5.

Tillatelse etter motorferdsellovens § 6 stiller fire vilkår som må være oppfylt for at kommunen skal kunne gi dispensasjon.

Hvis et av vilkårene ikke er oppfylt kan ikke kommunen gi dispensasjon.

- Det må dreie seg om et **unntakstilfelle**.
- Det må foreligge et **særlig behov for transport**.
- Behovet må ikke knyttes til **turkjøring**.
- Behovet må ikke kunne **dekkes på en annen måte** enn ved den omsøkte motorferdselen.

6. Søknadsskjema

Elektronisk søknadsskjema ligger på Tydal kommunes hjemmeside. Skjemaet skal benyttes ved alle typer transportbehov.

7. Søknadsfrist

Det er ikke søknadsfrist for søknad om motorferdseil i utmark i Tydal. Søknad om dispensasjon til motorferdseil i utmark blir behandlet i Utvalg for miljø og samfunn. Søknaden bør sendes senest tre uker før møtet i Utvalg for miljø og samfunn avholdes for å være sikker på at den blir med til behandling. For nærmere datoer på møter se kommunens hjemmeside.

8. Vedlegg som skal følge søknaden

Grunneiertillatelser som er gyldig for hele dispensasjonsperioden skal følge søknaden. Skjema for grunneiertillatelse finnes på kommunens hjemmeside.

Kart som viser ønska kjøretrasé skal sendes inn sammen med søknaden.

Dersom søknaden gjelder transport pga. funksjonshemming, skal legeattest som dokumenterer varig bevegelseshemmingen legges ved. Dette er ikke nødvendig dersom legeattest er sendt med tidligere søknad. Skjema for legeattest finnes på kommunens hjemmeside.

Kommunen kan kreve annen dokumentasjon utover dette, dersom det anses som nødvendig for å behandle søknaden.

9. Begrensninger

- Dispensasjoner gis normalt for en varighet på maks 5 år, ingen dispensasjoner gis lenger varighet enn dette.
- Søknader etter §6 vurderes varigheten for hver enkelt dispensasjon etter hvert enkelt tilfelle.
- Sesongen varer til og med 5. Mai, forutsatt at det fremdeles er snødekt mark.
- Der kommunen setter et begrenset antall turet skal kjørebok føres og leveres inn til kommunen etter endt sesong.
- Der det kjøres ut ifra rekreasjon/isfiskeløyper skal Forskrift om kommunalt løypenett for snøscooter, Tydal kommune, Trøndelag følges.

10. Verneområder

Det er flere større verneområder i kommunen, i disse områdene gjelder særskilte bestemmelser for motorferdsel. Tillatelse fra vernemyndigheten må være innhentet før kommunen behandler søknaden om motorferdsel i utmark hvor det skal kjøres i verneområder.

11. Reindrift

Tydal er en kommune med store områder for reindrift delt mellom reinbeitedistriktene Saanti sijte (Essand reinbeitedistrikt) og Gåebrie sijte (Rias-Hylling reinbeitedistrikt). I alle tilfeller hvor en møter på reindriften ved kjøring skal man vise hensyn. Reindriften oversendes alle vedtak som er aktuelle for deres reinbeite distrikt (saker unntatt offentligheten vil ikke bli oversendt)

I spesielle motorferdselsaker skal reindriften konsulteres;

- Helikopter søknader.
- Søknader på barmark.

12. Motorferdsel i utmark som er tillatt uten søknad

Kjøring på barmark som er tillatt uten søknad (iht. lovens § 4 og forskriftens § 2)

- politi, ambulanse og redningstjeneste
- offentlig oppsyns- og tilsynstjeneste
- nødvendig person- og godstransport til og fra faste bosteder og i jordbruks-, skogbruks- og reindriftsnæring (jakt, fangst, fiske og bærsanking regnes her ikke som næring)
- forsvarets øvelser, forflytninger og transporter
- anlegg og drift av veier og større anlegg
- rutetransport som drives med løyve etter yrkestransportloven
- transport av jaktutbytte ved jakt på elg og hjort
- offentlig post- og teletjeneste
- nødvendig transport i forbindelse med fiskekultiveringstiltak i offentlig regi
- nødvendig transport i forbindelse med anlegg og drift av veger og større anlegg.

Kjøring på snødekt mark som er tillatt uten søknad (iht. forskriftens § 3)

- alle kjøreføremål som er tillatt på barmark uten søknad (se over) er også tillatt på snødekt mark
- nødvendig transport for drift av turistanlegg (overnattings- og serveringssteder, skiheiser med videre) som ikke ligger til brøyta bilvei
- transport av materialer, utstyr og arbeidsfolk til bygging i samsvar med byggetillatelse
- opparbeiding og preparering av skiløyper og skibakker for allmennheten og for konkurranser, når det foretas av kommuner, hjelpekorps, idrettslag, turlag eller turistbedrifter
- nødvendig transport ved vitenskapelige undersøkelser etter oppdrag fra forskningsinstitusjoner
- nødvendig transport av ved fra egen eiendom til fast bopel
- praktisk kjøretrening på nærmere fastsatte områder ved obligatorisk opplæring for snøskuterførere
- transport i tilknytning til kommunalt organiserte akuttiltak for å redusere risikoen for påkjørsel av elg og annet hjortevilt ved vei eller jernbane
- nødvendig søk etter skada storvilt utenom ordinær jakt, når søket foregår i regi av kommunen